

Причината на доброто разположение на господата къмъ иностранцитѣ.

Не можемъ каза че царъ Петъръ е ималъ слѣдъ любовъ къмъ иностранцитѣ, къмъ тѣхнитѣ нрави и къмъ тѣхния животъ; ако и да е видно отъ всѣхъ китѣ негови дѣла, че той е билъ добръ разположенъ къмъ тѣхъ и ги ласкалъ — не трѣбва да забравяме че туй е произошло само отъ желание да просвѣтѣ господарството си.

Слѣдъ първото си пътувание, въ 1698 г. той забѣлѣжилъ разликата която съществувала между русската и другитѣ европейски държави, както отношение на народната нравственостъ тѣй и промишлението и търговията; той билъ убѣденъ, въ отечеството му съществуватъ много недостатѣ. Въ 1690 год. са обнародвали два указа: първъ позволявалъ на руското дворянство да пътува въ чуждѣ отъ отечеството си, съ условие обаче, че всѣхъ който желае да пътува е длъженъ да излазя прѣдъ самия императоръ за да получава личнитѣ негови съвѣсти — що е длъженъ да прави въ пътуваніето си, що да забѣлѣжва и що най-много да изучава. Втория указъ са отнасялъ до собственнитѣ негови посланници, резиденти и агенти въ иностранны държави: той имъ предписвалъ всждѣ да извѣстѣватъ че чуждестранци, желающи да стѣпатъ въ руска служба, или съвсѣмъ да са преселатъ въ Русію, бждатъ съ удоволствие приемани и не само че имъ са позволява свободенъ входъ, но ще имъ се поднася и всѣка помощъ ако би да са нуждаятъ се туряние въ дѣйствиѣ собственната си промишленно